

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMAS¹

IKIMOKYKLINIS UGDYMAS IR PRIEŠMOKYKLINIS UGDYMAS

Prieinamumas

Ikimokyklinis ugdymas teikiamas vaikui nuo gimimo iki jam pradedamas teikti priešmokyklinis ugdymas. Nuo šių mokslo metų pradžios ugdymas pagal ikimokyklinio ugdymo programą yra visuotinis nuo 3 metų amžiaus.

Tėvai (globėjai) **privalo** vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos yra suėję 5 metai, leisti mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą. Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, vaikui priešmokyklinis ugdymas **gali būti** pradedamas teikti, kai jam tais kalendoriniais metais 5 metai sueina iki rugsėjo 1 dienos.

Priešmokyklinis ugdymas **gali būti** teikiamas vėliau tėvų (globėjų) sprendimu, bet ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai.

Jeigu vaikui priešmokyklinis ugdymas buvo pradėtas teikti, kai jam tais kalendoriniais metais suėjo 5 metai, Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo(si) poreikius, pažangą, priešmokyklinis ugdymas **gali trukti dvejus metus**.

2024 m. rugsėjo 1 d. Šiaulių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) švietimo įstaigose (6 lopšeliuose-darželiuose ir 8 bendrojo ugdymo mokyklose) ikimokyklinio ugdymo programose dalyvaus 1 121 vaikas ir priešmokykliniame ugdyme – 324 ugdytiniai. Šiems Savivaldybės mažiesiems gyventojams žinių ir kompetencijų suteiks ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai, kurių nuo šių mokslo metų pareigybių pavadinimai yra ikimokyklinio ugdymo mokytojas ir priešmokyklinio ugdymo mokytojas².

Ugdymo programos

Kuršėnų lopšelis-darželis „Žiedelis“ nuo šių mokslo metų pradžios dirbs pagal įstaigos parengtą, atsižvelgiant į ikimokyklinio ugdymo programos gaires³, ikimokyklinio ugdymo programą „Auk“⁴. Kiti lopšeliai-darželiai ir bendrojo ugdymo mokyklos, teikiančios ikimokyklinio ugdymo paslaugas, vadovaudamiesi minėtomis gairėmis, ikimokyklinio ugdymo programas atsinaujins iki 2025 m. liepos 31 d.

Priešmokyklinis ugdymas vykdomas vadovaujantis nacionaline Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa⁵.

Darbo apmokėjimas

Mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ugdymo programą, darbo laikas per savaitę yra 36 valandos, nuo šių mokslo metų tai yra 30 valandų tiesioginiam darbui su mokiniais, 6 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais⁶ (darbams planuoti, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti, bendradarbiauti su mokytojais, tėvais (globėjais) ugdymo klausimais ir kt.).

BENDRASIS UGDYMAS

¹ [I-1489 Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas \(lrs.lt\)](#)

² [ISAK-1407 Dėl Pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo \(lrs.lt\)](#)

³ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.1480/zhkOMusbQs?ifwid=cnwzk3p0chttps://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/76bb8f404b5911ee8185e4f3ad07094a/eXqWfxnSmD?ifwid=f5arm3g7r>

⁴ [M-611 DĖL PRITARIMO ŠIAULIŲ R. KURŠĖNŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽIEDELIS“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAI „AUK“](#)

⁵ [V-1269 Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo \(lrs.lt\)](#)

⁶ [XIII-198 Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už... \(lrs.lt\)](#)

Ugdymo programos

2024–2025 m. m. visose 1–4, 5–8, 9–10 / I–II gimnazijos bei III–IV gimnazijos klasėse įgyvendinamos atnaujintos pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos⁷ (toliau – Bendrosios programos). Įgyvendinant Bendrąsias programas visose klasėse ugdomos septynios mokinių kompetencijos: komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninė bei socialinė, emocinė, sveikos gyvensenos. Kompetencijų ugdymo rezultatai yra numatyti Bendrosiose programose ir yra siejami su atitinkamais Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygiais, kurie apibrėžti Lietuvos kvalifikacijų sandaros apraše⁸:

- pradinio ugdymo programos rezultatai siejami su I kvalifikacijų lygiu;
- pagrindinio ugdymo programos rezultatai – su III kvalifikacijų lygiu;
- vidurinio ugdymo programos rezultatai – su IV kvalifikacijų lygiu.

Kužių mokykla, kaip ir praėjusiais mokslo metais, pagrindinio ugdymo antrosios dalies programą įgyvendins kartu su formaliojo profesinio mokymo programa.

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. visose klasėse ugdymo programas sudarantys dalykai skirstomi į šias dalykų grupes:

- dorinio ugdymo;
- kalbinio ugdymo;
- visuomeninio ugdymo;
- matematinio, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo;
- meninio ugdymo;
- fizinio ir sveikatos ugdymo⁹.

Šis pokytis aktualus planuojant ugdymo turinį, teikiant mokinių mokymo(si) pasiekimų ir pažangos ataskaitas ir pan.

Ugdymo planai 2024–2025 m. m. (toliau – BUP¹⁰)

Mokyklų ugdymo planų projektai derinami su Savivaldybės administracijos direktoriumi. Derinimo procese aktualūs šie ugdymo planų aspektai:

- mokslo metų pradžios data (rugsėjo 1 d. / 2 d.);
- vasaros atostogų pradžios data;
- atostogų ugdymo procese laikas;
- 9 / I gimnazijos klasių mokinių dalyvavimas integruoto turinio pilietiškumo ir gynybos įgūdžių formavimo veiklose (vadovaujantis BUP 10.1, 35.3.5 papunkčiais bei 11 punktu).

Laisvomis nuo ugdymo dienomis arba pasibaigus dienos ugdymo procesui mokyklos vadovo įsakymu organizuojamas ugdymo procesas (pvz. ekskursija, išvyka, socialinė veikla, sportinės žaidynės, tautinių / valstybinių švenčių minėjimas ar kita su mokymosi turiniu susijusi veikla) įskaitomas į mokinio ugdymo dienų skaičių, nustatytą mokslo metams (vadovaujantis BUP 24, 30, 31 punktais ir 35.2 papunkčiu).

Visos mokyklos, vykdančios pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, 9 / I gimnazijos klasių mokiniams įgyvendina integruoto turinio pilietiškumo ir gynybos įgūdžių formavimo veiklą, kurią vykdo Lietuvos šaulių sąjunga (vadovaujantis BUP 35.3 papunkčiu).

III gimnazijos klasėms Bendrosiose programose numatytas mokymo(si) turinys išdėstomas per 34 ugdymo savaites, 35 ir 36 ugdymo savaitės skiriamos žinioms ir gebėjimams kartoti, įtvirtinti ir patikrinti (vadovaujantis BUP 12.1 papunkčiu).

Gimnazijos turėtų parengti tvarkos aprašus dėl dalyko mokymosi kurso ir / ar pasirinkto dalyko keitimo III / IV gimnazijos klasėse (iki kada galima keisti, kaip atsiskaityti už atitinkamo dalyko programos skirtumus ir pan.) (vadovaujantis BUP 116 punktu).

PASIEKIMŲ PATIKRINIMAI

⁷ V-1269 Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo (lrs.lt)

⁸ 535 Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo (lrs.lt)

⁹ V-570 Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo (lrs.lt)

¹⁰ V-586 Dėl 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų... (lrs.lt)

Bendrosiose programose numatytas išorinis apibendrinamasis vertinimas. Organizuojami šie mokymosi pasiekimų patikrinimai: nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas (toliau – NMPP), pagrindinio ugdymo mokinių pasiekimų patikrinimas (toliau – PUPP), brandos darbas, valstybinis brandos egzaminas (toliau – VBE).

NMPP

NMPP, kuriame dalyvauja 4 ir 8 klasių mokiniai, organizuojamas pagal Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą¹¹, rengiami 2024–2025 m. m. šių patikrinimų užduočių aprašų projektai, numatoma, kad patikrinimas vyks vienu srautu. NMPP tvarkaraščio projektas dar nepateiktas svarstymui bei nenumatyta, kokių mokomųjų dalykų patikrinimai bus vykdomi.

PUPP

PUPP pagal Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą, kuris nuo 2023 m. gruodžio 21 d. nepakito¹². Pakeitus Švietimo įstatymą, atidedamas reikalavimas dešimtokams, siekiantiems tęsti mokymąsi gimnazijoje, už PUPP gauti bent ketvirtą. Ši naujovė įsigalios nuo 2026–2027 m. m. ir bus aktuali šiemet rudenį aštuntą klasę pradėsiantiems mokiniams. Nuo 2024–2025 m. m. nebelieka lietuvių kalbos ir literatūros kalbėjimo dalies. Parengti lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos užduočių aprašų projektai. Numatoma, kad užduotys bus iš 9–10 klasių kurso ir šie patikrinimai bus vykdomi vienu srautu. PUPP tvarkaraščio projektas dar nepateiktas svarstymui bei nenumatyta, kokių mokomųjų dalykų patikrinimai bus vykdomi.

VBE

2024 m. liepos 10 d. patvirtinti 2024–2025 mokslo metų VBE tvarkaraščiai¹³. Juose numatytos pagrindinės ir pakartotinės sesijų I ir II dalies valstybinių brandos egzaminų datos.

Nuo 2024 m. rugsėjo 1d. įsigalios ir nauja Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo redakcija¹⁴.

Nuo 2024–2025 m. m. VBE bus sudaryti iš dviejų dalių, kurių pirmąją bus galima išsilaikyti III gimnazijos klasėje, antrąją – IV gimnazijos klasėje. Abi dalys, išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros, bus laikomos egzaminų centruose ne ugdymo proceso, o atskiros sesijos metu. 2023–2024 m. m. ir 2024–2025 m. m. III gimnazijos klasės mokiniai galės pirmąją brandos egzaminų dalį perlaikyti, jei rezultatas netenkins. Išlieka iki šiol galiojusi nuostata, kad lietuvių kalbos ir literatūros vykęs tarpinis patikrinimas (kalbėjimo dalis) ir lietuvių kalbos ir literatūros VBE I dalis nėra perlaikoma. Daugumos dalykų VBE dalių struktūra vienoda: I dalis sudaro 40 proc. galutinio įvertinimo, II dalis – 60 proc. Tik lietuvių kalbos ir literatūros VBE I dalis sudarys 30 proc., antra – 70 proc. galutinio įvertinimo.

Kokių dalykų VBE laikyti, spręs pats mokinytis III gimnazijos klasėje ir IV gimnazijos klasėje. Sprendimą reikės priimti iki lapkričio 25 d.

ŠVIETIMO PAGALBA

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo straipsnių pakeitimai apie įtrauktį¹⁵, nustatantys visuotinę pareigą visoms švietimo įstaigoms sudaryti sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ar švietimo pagalbos

¹¹ [V-6 Dėl Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo \(lrs.lt\)](#)

¹² [V-2558 Dėl Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo \(lrs.lt\)](#)

¹³ [V-759 Dėl 2024–2025 mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraščių patvirtinimo \(lrs.lt\)](#)

¹⁴ [V-758 Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių... \(lrs.lt\)](#)

¹⁵ [XIII-3268 Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitim... \(lrs.lt\)](#)

reikmių. Taip pat įsigalioja nuostata, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys **nedidelių ir vidutinių** specialiųjų ugdymosi poreikių, **gali vykdyti vienas mokytojas** arba mokytojas, ugdymo procese dalyvaujant švietimo pagalbą teikiančiam asmeniui, **arba daugiau kaip vienas mokytojas**, o ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys **didelių ar labai didelių** specialiųjų ugdymosi poreikių, **vykdo mokytojas, ugdymo procese dalyvaujant švietimo pagalbą teikiančiam asmeniui, arba daugiau kaip vienas mokytojas**.

Įgyvendinant minėtas įstatymo nuostatas, parengti šie įgyvendinamieji teisės aktai, kurie įsigalios nuo 2024 m. rugsėjo 1 d.:

- Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašas¹⁶ – reglamentuota, kad šios pagalbos teikimą savivaldybės mokyklose koordinuoja Administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo, pirmus metus dirbantį mokyklos psichologą turi kuruoti mokyklos ar tarnybos psichologas, turintis ne žemesnę, kaip III kvalifikacinę kategoriją, numatytos mokyklos psichologo tiesioginio ir netiesioginio darbo funkcijos.

- Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašas¹⁷ – nustatyta, kad tiesioginiai šios pagalbos gavėjai yra vaikai ir mokiniai. Mokyklos socialinio pedagogo pareigybė gali būti nustatoma mažesniai nei 400 mokinių skaičiui, atsižvelgiant į mokykloje esančių mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičių ir mokyklos socialinį ekonominį kontekstą. Socialinis pedagogas pagal kompetenciją turi dalyvauti atliekant pirminį ir (ar) mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą.

- Specialiosios pagalbos teikimo tvarkos aprašas¹⁸ – nustatyti vaikų skaičiaus dydžiai logopedo etatui pagal vykdomas ugdymo programas. Akcentuota, kad turint finansinių galimybių, logopedo, specialiojo pedagogo, tiflopedagogo ir surdopedagogo etatai gali būti steigiami ir esant mažesniai mokinių skaičiui, nei nustatyta aprašo 8 punkte.

- Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašas¹⁹ – įteisinta mokinio padėjėjo pareigybė, numatytos jo funkcijos ir pagalbos organizavimas, reikalavimai mokinio padėjėjui, pripažintas netekusiu galios mokytojo padėjėjo pavyzdinis pareigybės aprašymas.

- Reikalavimų pedagoginių psichologinių tarnybų paslaugoms ir jų teikimo sąlygoms ir jų darbo organizavimo tvarkos aprašas²⁰;

- Asmenų, teikiančių specialiąją pedagoginę ir socialinę pedagoginę pagalbą, kvalifikacinių reikalavimų aprašas²¹ – nustatyti bendrieji ir specialieji reikalavimai pagalbos mokiniui specialistų kompetencijoms.

- Ugdymo organizavimo rekomendacijos mokiniams, kuriems nustatytas elgesio ar (ir) emocijų sutrikimas²² – pateiktos rekomendacijos dėl pagalbos teikimo mokyklos, klasės / grupės, individualiu lygmenimis.

Visuose švietimo pagalbos teikimą reglamentuojančiuose tvarkų aprašuose yra nuostata, kad, skaičiuojant mokinius švietimo pagalbos specialistų etatams steigti ir pagalbai teikti, mokinyms, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem mokiniams ir, kad jei mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) **nebendradarbiauja su mokykla / pedagogine psichologine tarnyba** dėl mokiniui reikalingos švietimo pagalbos užtikrinimo ir pritaikius visas motyvavimo ir kitas mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) skirtas priemones situacija dėl švietimo pagalbos teikimo mokiniui užtikrinimo nesikeičia, turėtų būti informuojama Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jos įgaliotas teritorinis skyrius dėl vaiko teisių ir jo teisėtų interesų gauti reikalingą švietimo pagalbą užtikrinimo.

Prevenција

¹⁶ [V-547 Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo \(Irs.lt\)](#)

¹⁷ [V-553 Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymo Nr. V-950 „Dėl Socialinės ... \(Irs.lt\)](#)

¹⁸ [V-603 Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymo Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios... \(Irs.lt\)](#)

¹⁹ [V-898 Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose \(išskyrus aukštąsias mokyklas\) tvarkos aprašo patvir... \(e-tar.lt\)](#)

²⁰ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/06099f221f8511efb121d2fe3a0eff27?jfwid=-6eljwk4n4>

²¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c99e46a213bb11ef8e4be9fad87afa59?jfwid=-pb3vmasl6>

²² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b6923a70608811efafbb8694c098bac5>

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. įsigalios atnaujintas Mokyklos vaiko gerovės komisijos funkcijų, sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas²³, kuriuo pakoreguotos komisijos funkcijos, minimalus komisijos narių skaičius ir kas gali būti komisijos nariais ir kt.

Ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas įgyvendinančiose įstaigose nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. numatomos vykdyti prevencinės programos turi būti įvertintos pagal Prevencinių programų kriterijų ir atitikties jiems vertinimo tvarkos aprašą²⁴. Įvertintų prevencinių programų sąrašas skelbiamas Nacionalinės švietimo agentūros interneto svetainėje²⁵.

MOKYKLOS SAVIVALDOS STIPRINIMAS²⁶

Stiprinant mokyklų savivaldą ir sudarant teisingas prielaidas skaidriam ir demokratiniam mokyklos tarybos ir mokinių, mokytojų bei tėvų (globėjų, rūpintojų) savivaldos institucijų sudarymui, nustatoma, kad mokytojų taryba yra mokyklos savivaldos institucija, susidedanti iš **rinkimais išrinktų** mokytojų, atstovaujanti mokytojų interesams ir sprendžianti mokytojams aktualias problemas.

Bendrojo ugdymo mokykloje, vykdančioje pagrindinio ir (ar) vidurinio ugdymo programas, **veikia**, o **neformaliojo švietimo mokykloje gali veikti** mokyklos nuostatuose nustatyta tvarka išrinktos mokinių taryba, mokytojų taryba ir tėvų taryba.

REIKALAVIMAI VADOVAMS, MOKYTOJAMS, PAGALBOS SPECIALISTAMS IR KITIEMS PEDAGOGINIAMS DARBUOTOJAMS²⁷

Tikslu, kad švietime dalyvaujantys asmenys atitiktų aukštus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, papildytos Švietimo įstatymo 5¹ straipsnio Nepriekaištinga reputacija nuostatos.

Taip pat numatyti atvejai kada švietimo įstaigos vadovas gali būti atšaukiamas iš pareigų.

MOKYKLŲ TINKLAS

Nuo 2024 m. gegužės 21 d., siekiant pagerinti ugdymo prieinamumą ir mokinių ugdymo(si) sąlygas²⁸, įsigaliojo bendrieji **kokybiniai ir kiekybiniai kriterijai taikomi visoms mokykloms**, vykdančioms bendrojo ugdymo programas. Atkreiptinas dėmesys, kad minėtame dokumente, nurodyti mokymo lėšų tam tikrų ugdymo reikmių panaudojimo procentai (pvz. per kalendorinius metus panaudojama ne mažiau kaip 90 proc. mokymo lėšų, skirtų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti).

Atnaujintame Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše²⁹ naujovė: jeigu nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. suformuojamos **klasės, kuriose mokinių skaičius viršija nustatytą didžiausią leistiną mokinių skaičių, savivaldybei skiriamos mokymo lėšos yra mažinamos**.

2024 m. rugpjūčio 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė atnaujino Mokyklų tinko kūrimo taisykles³⁰. Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. III gimnazijos klasė gali būti formuojama tik jei joje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys, tačiau gimnazijose, kurios yra ne didžiuosiuose miestuose ir savivaldybių centruose, leidžiama išimties tvarka sudaryti III gimnazijos klases, kuriose mokysis 12–20 mokinių, jei prie šių gimnazijos klasių išlaikymo prisideda

²³ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/4a4bbb82460611efb121d2fe3a0eff27?jfwid=t1aidz20x>

²⁴ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/75014f20e5b711eea5aeb6ee8214b4a6/asr>

²⁵ Nacionalinė švietimo agentūra - » Programos (smm.lt)

²⁶ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/ce5b5a900e0a11ef8e4be9fad87afa59?jfwid=1bvfjrl9m>

²⁷ XIV-2555 Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 5-1 ir 59 straipsniu pakeitimo įstatymas (Irs.lt)

²⁸ Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 8 dalies 1–6, 8 punktuose nurodytų bendrųjų kriterijų, taikomų visoms mokykloms, vykdančioms bendrojo ugdymo programas, kiekybinių reikšmių aprašų patvirtinimo

²⁹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/acd82c9188fa11e8aa33fe8f0fea665f/uhqljioIrf>

³⁰ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.402875/tSQRITzzX>

savivaldybė. Taip pat numatoma, kad ne mažiau 12 mokinių išimtis gali būti taikoma gimnazijos skyriui.

Prognozuojama, kad nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. 11-oje Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokysis 3 305 mokiniai, iš jų 1 klasėse – 357 mokiniai.

Trijose Savivaldybės formalųjį švietimą papildančiose ir neformaliojo vaikų švietimo programose įgyvendinančiose įstaigose ugdysis apie 1 020 ugdytinių, t. y. 31 proc. nuo bendro mokinių skaičiaus Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose.

DARBO APMOKĖJIMAS

Nuo 2024 m. sausio 1 d. sistemingai **skiriama papildomų lėšų mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimui**. Nuo 2024 m. sausio 1 d. darbo užmokestis didėjo 10 proc., planuota, kad nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. didės dar 10 proc. tačiau vykdant įsipareigojimą, kad mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų atlyginimai pasieks 130 proc. vidutinio šalies darbo užmokesčio, jis didėja 15,5 proc. 10 proc. skiriama pareiginės algoms kelti, o dar 5,5 procento gali būti skiriama pareiginės algos koeficientams didinti už veiklos sudėtingumą, priemokoms ar kitoms išmokoms – dėl šių pokyčių pakeistas Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas.

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. taikomos naujos Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), darbo krūvio sandaros nustatymo tvarkos aprašo³¹ (toliau – Krūvio sandaros aprašas) nuostatos:

- valandų, susijusių su profesiniu tobulėjimu ir veikla mokyklos bendruomenei, skyrimo kriterijai nustatomi įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje. Valandų, susijusių su profesiniu tobulėjimu ir veikla mokyklos bendruomenei, skaičius sudaro nuo 7,23 iki 49,7 procento kontaktinių valandų ir valandų, skiriamų ugdomajai veiklai planuoti, pasiruošti pamokoms, mokinių mokymosi pasiekimams vertinti, vadovauti klasei (grupei), skaičiaus mokytojui per mokslo metus.

- visiems mokytojams, dirbantiems pagal 2022–2023 m. m., 2023–2024 m. m. ir 2024–2025 m. m. pradėtas įgyvendinti atnaujintas Bendrąsias programas, 2024–2025 m. m. 20 proc. ilginamas laikas, skirtas ugdomajai veiklai planuoti, pasiruošti pamokoms, mokinių mokymosi pasiekimams vertinti (toliau – pasiruošimas pamokoms ir vertinimas) arba atitinkamai didinamas mokytojo pareiginės algos koeficientas dėl veiklos sudėtingumo už darbą pagal atnaujintas Bendrąsias programas, tokį veiklos sudėtingumo kriterijų nustačius įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

- Krūvio sandaros aprašo 1 priedo 2 pastaboje nurodoma, kad valandų, pasiruošimui pamokoms ir vertinimui, skaičiaus (procentais nuo kontaktinių valandų) didinimas taikomas tais atvejais, jei pareiginės algos koeficiento padidinimas dėl veiklos sudėtingumo už darbą pagal atnaujintas Bendrąsias programas ir kitus mokytojui nustatytus veiklos sudėtingumo kriterijus viršytų Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 2 priedo 3 punkte nurodytą pareiginės algos koeficiento didinimo procentą (25 proc.). Kitais atvejais taikomas Krūvio sandaros aprašo 1 priedo 2 pastaboje nurodytas pareiginės algos koeficiento padidinimas dėl veiklos sudėtingumo.

- kiti Krūvio sandaros aprašo pakeitimai yra redakcinio pobūdžio, atlikti, atsižvelgiant į tai, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas. Dėl šios priežasties taip pat koreguotas Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), veiklų mokyklos bendruomenei aprašo ir Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), veiklų, susijusių su profesiniu tobulėjimu, aprašas³².

³¹ [V-186 Dėl Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo program... \(e-tar.lt\)](#)

³² [V-184 Dėl Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo program... \(e-tar.lt\)](#)

„TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMOS IR PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS, UGDYMO APLINKOS GERINIMAS

„Tūkstantmečio mokyklų“ programos tikslas – sukurti integralias, optimalias ir kokybiškas ugdymo(si) sąlygas mokinių pasiekimų atotrūkiams mažinti. Tai realizuojama per šias veiklas:

- mokyklų vadovų ir pedagoginių darbuotojų kompetencijų stiprinimas parengiant ir įgyvendinant ilgalaikes pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programas;
- mokyklų veiklos tobulinimas keturiose srityse: lyderystė veikiant, įtraukusis ugdymas, kultūrinis ugdymas, STEAM ugdymas;
- šiuolaikiško mokymo(is) ir individualios mokinio pažangos ugdymo procese naudojant skaitmeninį mokomųjų dalykų turinį organizavimas;
- pedagoginės veiklos tyrimo organizavimo konsultantų perengimas ir šios veiklos sklaida Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose;
- infrastruktūros kūrimas, plėtra ir atnaujinimas.

Projekte dalyvaujančioms mokykloms (Gruzdžių gimnazijai, Dubysos aukšturio mokyklai, Kuršėnų Pavenčių mokyklai-daugiafunkciam centrui, Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazijai, Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijai) ir Savivaldybės administracijai Savivaldybės pažangos plane numatytoms veikloms įgyvendinti iki 2026 m. balandžio 30 d. skiriama 2 880 255 Eur. Visi projekto dalyviai intensyviai įgyvendina numatytas veiklas: vykdė remonto darbus įrengiant fizikos, chemijos, gamtos mokslų laboratorijas bei įsigyjant joms baldus ir priemones, parengti viešųjų pirkimų dokumentai dėl mokymų įgyti žinių ir kompetencijų dirbant su naujomis priemonėmis ir taikant inovatyvius mokymo metodus pirkimo. Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazijai šie mokslo metai bus įtemti dėl šalia mokyklos vykdomų progimnazijos priestato – Bendradarbiystės-mokymo centro – statybos darbų. Šiai programai įgyvendinti 2024 m. rugpjūčio 1 d. duomenimis panaudota 931 528 Eur (32 proc.) numatyto finansavimo.

Regioninės pažangos priemonių projektai

Plėtojant ikimokyklinio ugdymo prieinamumą rengiami techniniai projektai Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų progimnazijoje ir Dubysos aukšturio mokyklos Aukštelkės skyriuje (numatomi mokyklų priestatai). Projekto įgyvendinimo pradžia 2025 m. III ketv.

Tikslu pagerinti galimybes naudotis įtraukiomis paslaugomis, plėtojant prieinamumą ir infrastruktūrą, rengiamas techninis projektas multifunkcinei erdvei (priestatui) Voveriškių mokyklai. Numatoma projekto įgyvendinimo pradžia 2025 m. I ketv.

Nacionaliniai projektai

„Ankstyvojo ugdymo užtikrinimas vaikams iš socialinę riziką patiriančių šeimų“ tikslas – į ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą sėkmingai įtraukti vaikus iš socialinės rizikos šeimų teikiant jiems pagalbą ugdymo procese. Parama skiriama individualių ugdymo priemonių įsigijimui, vaikų išlaikymo mokesčio, maitinimo, pavėžėjimo bei lydinčio asmens darbo užmokesčio išlaidų apmokėjimui, kultūros veiklų ir neformaliojo švietimo paslaugų teikimui bei papildomoms mokymo išlaidoms ugdymui ir švietimo pagalbai. Planuojama bendra projekto suma Savivaldybei – 253 966,11 Eur.

Nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. Kuršėnų Daugėlių progimnazija ir Dubysos aukšturio mokykla dalyvauja projekte **„Įtraukiojo ugdymo modelių pritaikymas, steigiant atvirąsias klases Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose“**, kuris finansuojamas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos lėšomis.

Savivaldybės administracija, vienijanti 13 švietimo įstaigų konsorciumą, nuo 2022 m. įgyvendina programos **Erasmus+ akreditaciją**, kuri suteikia unikalią galimybę mokytis tarptautinėje aplinkoje, prisidėti prie Europos kultūrinio bendradarbiavimo ir supratimo.

Savivaldybės švietimo įstaigų konsorciumas ir toliau tęs savo misiją – mokytis ir kurti švietimo ateitį, kurioje kiekvienas vaikas galėtų realizuoti savo potencialą ir tobulėti asmeniniu lygmeniu. 2024–2025 m. m. mobilumams įgyvendinti gautas 87 341 Eur finansavimas.

Sporto aikštynų atnaujinimas

Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijos stadionas atnaujinamas iš esmės įrengiant šiuolaikinius bėgimo takelius bei kitus lengvosios atletikos sektorius, dirbtinės dangos futbolo aikštę, dvi paplūdimio tinklinio aikštelės.

Remonto darbai švietimo įstaigose

Kasmet Savivaldybės biudžete numatomos lėšos švietimo įstaigų einamojo remonto darbams atlikti. Ne išimtis ir 2024-ieji metai: Savivaldybės švietimo įstaigų remonto reikmėms skirta 272 000 Eur. Atlikti arba baigiami atlikti svarūs remonto darbai:

- Kairių jungtinėje mokykloje remontuota dujinė katilinė, pakeista dalis šildymo vamzdyno;
- Kuršėnų Daugėlių progimnazijoje įrengta priešgaisrinė ir apsauginė signalizacija, pakeista dalis klasių durų;
- Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijoje pakeistos priešsalės grindys ir aktų salės ir priešsalės durys;
- Kuršėnų lopšelyje-darželyje „Eglutė“ keičiama koridoriaus danga ir suremontuota dalis lietaus latakų;
- Kuršėnų lopšelyje-darželyje „Nykštukas“ atnaujinti trinkelio dangos takai;
- Kuršėnų lopšelyje-darželyje „Žiedelis“ Daugėlių g. pastate įrengta priešgaisrinė ir apsauginė signalizacija;
- Meškuičių lopšelyje-darželyje suremontuoti laiptai prie dviejų įėjimų, įrengiant pandusą neįgaliesiems.

Vyksta Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų progimnazijos palėpės patalpų įrengimas bei rengiamas Dubysos aukštupio mokyklos Bubių skyriaus ikimokyklinio ugdymo patalpų remonto techninis projektas.

SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ VEIKLOS REGLAMENTAVIMO POKYČIAI

2024 m. rugsėjo 1 d. įsigalios Savivaldybės mero potvarkiu patvirtinti rekomenduojami Šiaulių rajono savivaldybės švietimo įstaigų etatų normatyvai³³. Normatyvuose atnaujinti pareigybių pavadinimai, bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų etatų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, rekomenduojami normatyvai papildyti viena nauja pareigybe (Visos dienos mokyklos klasės kuratorius).

2024 m. Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojami 7 mokytojo padėjėjo (nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. – mokinio padėjėjo) etatai. Prasadėjus mokslo metams, įvertinus mokinių, kuriems pedagoginės psichologinės tarnybos / švietimo pagalbos tarnybos skirta mokytojo (mokinio) padėjėjo pagalba, situaciją ir turimus etatus konkrečioje švietimo įstaigoje, bus prašoma papildomų savivaldybės biudžeto lėšų mokinio padėjėjų, kurie didintų specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymosi prieinamumą ir savarankiškumą, etatų steigimui.

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. Kuršėnų Pavenčių mokykloje-daugiafunkciame centre vienoje pirmoje klasėje ugdymas bus organizuojamas pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą Visos dienos mokyklos tvarkos aprašą³⁴ (toliau – Visos dienos mokyklos aprašas). Šioje klasėje bus integruojamos formaliojo ugdymo ir neformaliojo švietimo programos, vykdoma priežiūra, atsižvelgiant į Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintų Rekomendacijų dėl

³³ M-634 DĖL REKOMENDUOJAMŲ ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ ETATŲ NORMATYVŲ PATVIRTINIMO

³⁴ <http://195.182.89.44/aktai/document/59951>

visos dienos mokyklos kūrimo ir veiklos organizavimo (toliau – Rekomendacijos) Integruotos dienos modelį.

Vadovaujantis Visos dienos mokyklos tvarkos aprašu keičiasi ir Visos dienos mokyklos grupių, kuriose ugdymo, neformaliojo švietimo, priežiūros, švietimo pagalbos, laisvalaikio organizavimo paslaugos teikiamos pagal Rekomendacijų Pailgintos dienos modelį, formavimo, veiklos organizavimo tvarka. Be to, numatyta įmoka už paslaugas Visos dienos mokyklos grupėse.

KITA INFORMACIJA

Tęsimas **nemokamas 3–4 klasių mokinių maitinimas** (pietūs) ir antrojų **mokymo plaukti programa** Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Visose bendrojo ugdymo mokyklose **sudarytos sąlygos** mokiniams ir mokytojams už maitinimą **atsiskaityti negrynaisiais**.

Kasmetinei „Lietuvos draudimo“ socialinei akcijai „Apsaugok mane“ 25-eri: rugsėjį Savivaldybėje vėl **bus apdrausti visi mokiniai, bibliotekos gaus knygą** apie saugų elgesį kelyje.

Prisijungus prie Policijos departamento ir partnerių organizuojamos akcijos „Švilpukas saugo“, mokykliniams autobusams UAB „Autoaibė“ **padovanos švilpukus**, kurie saugo nuo susidūrimo su laukiniais gyvūnais keliuose.

Taikant universalus dizaino principus rekomendacija lietuvių kalba rašomai informacijai³⁵:

- naudokite trumpus žodžius. Ilgus žodžius sunku skaityti;
- skaičius rašykite skaitmenimis, o ne žodžiais;
- nenaudokite romėniškų skaičių;
- rašykite visą datą;
- rinkitės standartinius šriftus su lengvai atpažįstamomis didžiosiomis ir mažosiomis raidėmis, be užraitų (Arial, Verdana, Helvetica)³⁶.

2024–2025 MOKSLO METŲ VEIKLOS PRIORITETAU:

- įtraukiojo ugdymo užtikrinimas;
- ikimokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas;
- visos dienos mokyklos modelių įgyvendinimo plėtra
- pamokų lankomumo gerinimas (sumažinti apie 10 proc. 2023–2024 m. m. praleistų pamokų);
- lietuvių kalbos bei matematikos mokymo(si) pasiekimų gerinimas.

Parengė
Šiaulių rajono savivaldybės administracijos
Švietimo ir sporto skyrius
2024-08-27

³⁵ [Rekomendacijos rašytinei informacijai | Lietuvos audiosensorinė biblioteka. Garsinės ir Brailio rašto knygos \(labiblioteka.lt\)](#)

³⁶ [mn3ao5kntg822ru66gb8rwhyp7b38e5p \(labiblioteka.lt\)](#)